

ЛІТЕРАТУРА:

1. Сазонова З. С. Интеграция образования, науки и производства как методологическое обоснование подготовки современного инженера / З. С. Сазонова: дисс. ... д-ра пед. наук: 13.00.01. – Казань, 2008. – 439 с.
2. Лиссабонская декларация. Университеты Европы после 2010 года: многообразие при единстве целей // <http://eua.be>
3. Левчишена О. М. Інтеграція вищої освіти і науки України в умовах реформування та соціально-економічних змін (1996-2007 рр.) / О. М. Левчишена // [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/e-journals/inb/2009-2/09_levchysheha.pdf
4. Державна цільова науково-технічна та соціальна програма “Наука в університетах” на 2008–2017 роки // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/>
5. Данилюк А. Я. Теория интеграции образования / А. Я. Данилюк – Ростов н/Д.: Изд-во Рост. пед. ун-та, 2000. – 440 с.
6. Проблеми інтеграції у сучасній професійній освіті: методологія, теорія, практика / за ред. І. Козловської та Я. Кміта. – Л.: Сполом, 2004. – 244 с.
7. Микитюк О. М. Наукова робота в педуніверситетах як чинник педагогічного поступу / О. М. Микитюк // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. – 2009. – № 29. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VKhnpu/Filos/2009_29/3.html
8. Кремень В.Г. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати / В. Г. Кремень. – К.: Грамота. 2005. – 448 с.

Олейник Ю. И.

НАУЧНЫЙ АСПЕКТ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

Статья посвящена изучению системы профессиональной подготовки специалистов искусства в аспекте научной подготовки. Рассмотрены интеграция искусства, образования и науки в процессе подготовки современных специалистов художественных специальностей, а также ряд вопросов, посвященных использованию информационно-коммуникационных технологий в современном профессиональном художественном образовании. Уточнено сущность понятий “интеграция”, “компетентция”.

Ключевые слова: “научная подготовка”, “художественное образование”, “научно-исследовательская работа студента”.

Oliynyk Yu. I.

SCIENTIFIC ASPECTS OF PROFESSIONAL STUDENTS OF ART SPECIALTIES

This article is devoted to the study of professional training in the art aspect of scientific training. We consider the integration of arts education in preparing professionals contemporary art majors, as well as a number of issues about using informatiyo and communication technologies in contemporary professional art education. The essence of the concepts of “integration”, “kompetenttsiya.”

Key words: “scientific training”, “art education”, “research student’s work.”

УДК 330.101:37.012

Панасюк Н.Л.

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНІВ ПРОЯВУ КРИТЕРІЇВ, ПОКАЗНИКІВ ТА РІВНІВ СФОРМОВАНОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Статтю присвячено дослідженню прояву критеріїв, показників та рівнів сформованості мотиваційної сфери студентів у засвоєнні економічних знань.

Ключові слова: критерій, показник, рівень сформованості.

Актуальність та постановка проблеми у загальному вигляді. Спостереження за діяльністю студентів та вивченням продуктів їхньої діяльності у процесі вивчення економічних дисциплін, досвіду проведення лекційних та практичних занять, організації та забезпечення індивідуальної самостійної роботи студентів у Луцькому національному технічному університеті у ході засвоєння студентами – майбутніми інженерами-педагогами економічних дисциплін “Економічна теорія”, “Організація та управління виробництвом” було виявлено такі недоліки економічної підготовки: більшість студентів виявили низький рівень мотивації засвоєння навчального матеріалу з цих дисциплін; більшість студентів виявили репродуктивний рівень засвоєння економічних знань; більшість студентів не використовують навчальний матеріал з економічних дисциплін при розробці та написанні курсових робіт з фахових дисциплін; при розробці інформаційно-методичних матеріалів до виробничої практики; студенти не володіють способами та прийомами розв’язання економічних задач засобами комп’ютерних технологій.

Пояснення цього ми вбачаємо в тому, що практичний, теоретичний і науковий аспекти формування економічних знань у майбутніх інженерів-педагогів розроблені неповною мірою.

Ці обставини актуалізують необхідність дослідження стану сформованості економічних знань та виявлення взаємозв’язку між показниками виокремлених критеріїв та показниками навчальної успішності студентів з економічних дисциплін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні аспекти формування знань, умінь, навичок у процесі навчальної діяльності досліджували Ю. Бабанський, Ю. Васильєва, Л. Виготський, П. Гальперін, А. Гін, В. Гінецинський, В. Давидов, П. Копнін, Б. Коротяєв, І. Лернер, А. Нісімчук, О. Пехота, В. Пуцов, Н. Тализіна, А. Усова, Л. Фрідман, А. Хуторський, І. Харламов. Основи економічної освіти розкрито у працях О. Аксьонової, Г. Алексевої, А. Аменда, В. Боброва, О. Варецької, Ю. Васильєва, І. Грищенко, І. Демури, Г. Ковальчук, А. Колоти, Н. Лукашевич, І. Мельникової, І. Носач, А. Павленка, О. Падалки, Т. Поясок, І. Прокопенка, І. Сасової, В. Сопко, С. Степаненка, В. Стрельнікова, О. Шпака, А. Шуканової. Формуванню економічних знань у майбутніх фахівців присвячено роботи А. Білана, Ю. Васильєва, В. Зайчука, Ф. Зінов’єва, К. Кірей, А. Нісімчука, Л. Новікової, С. Хоменко, А. Шуканової.

Разом із тим у педагогічній теорії недостатньо приділяється увага розв’язанню проблеми формування економічних знань у студентів вищих технічних навчальних закладів, яка б урахувала умови та особливості їхньої підготовки, використання сучасних форм, методів та засобів навчальної діяльності, сприяла поступовому й цілеспрямованому становленню їх як професіоналів.

Мета статті полягає у дослідженні проявів критеріїв, показників та рівнів сформованості мотиваційної сфери студентів у засвоєнні економічних знань.

Виклад основного матеріалу. Дослідження рівнів прояву показників **мотиваційного критерію** оцінки сформованості мотиваційної сфери студентів у засвоєнні економічних дисциплін здійснювали за допомогою комплексу психодіагностичних методик:

1. Пізнавальні потреби студентів (показник p_1) в оволодінні економічними знаннями вивчали за допомогою модифікованої методики В. Юркевича “Пізнавальна потреба”. Аналіз отриманих даних виявив такі рівні прояву пізнавальної потреби: із 242 респондентів 12,8% осіб виявили високий рівень прояву; 34,3% осіб – середній рівень; 52,9% осіб – низький рівень. Причому серед студентів з високим рівнем пізнавальної потреби (49 осіб) мають високі показники навчальної успішності (87,8% осіб), середні показники навчальної успішності (12,2% осіб). Це свідчить про те, що високий рівень пізнавальних потреб в оволодінні економічними знаннями виявлено в успішних студентів. Пізнавальні потреби студентів мають такі рівні прояву:

Високий рівень – студент постійно виявляє інтерес до монографічної, наукової, довідкової літератури з економічних питань.

Середній рівень – студент періодично цікавиться економічною літературою, але опрацьовує її тільки тоді, коли вимагає викладач. Реферати, повідомлення, презентації готує рідко.

Низький рівень – студент не проявляє інтересу до літератури з економічних питань. При виконанні обов'язкових завдань користується конспектами лекцій та підручником.

2. Ставлення студентів до вивчення економічних дисциплін (показник (p_2)) визначали за допомогою методики А. Маркової [5, с. 14–20], розробленої на основі типології мотивів та ставлення до учіння. За результатами опитування виявлено із 242 респондентів такі типи ставлення до вивчення економічних дисциплін: 7,4% осіб – позитивно-дієве ставлення; 12,4% осіб – позитивно-ініціативне ставлення; 18,7% осіб – позитивно-пізнавальне ставлення; 22,3% осіб – позитивно-аморфне ставлення; 22,1% осіб – байдуже ставлення; 17,1% осіб – негативне ставлення.

За типами ставлення до учіння ми визначили такі рівневі характеристики мотивації майбутніх інженерів-педагогів до засвоєння економічних дисциплін: високий рівень (позитивно-дієве та позитивно-ініціативне ставлення до учіння виявили 19,8% осіб); середній рівень (позитивно-пізнавальне та позитивно-аморфне ставлення до учіння виявили 41% осіб); низький рівень (байдуже ставлення та негативне ставлення до учіння виявили 39,2% осіб). Наведемо рівневу характеристику даного показника:

Високий рівень – характеризує мотивацію досягнення і реалізацію всіх видів цілей і доведення діяльності до її завершення; наполегливість у доланні перешкод і труднощів при досягненні цілей; прагнення розширити коло своїх можливостей; самостійне визначення мети за власною ініціативою.

Середній рівень – характеризує розуміння, осмислення мотивів досягнення цілей; пізнавальний мотив проявляється як інтерес до оцінювання викладача.

Низький рівень – характеризує нездатність до формулювання власних цілей; нестійкість мотивів прагнення отримання результатів засвоєння знань.

3. Мотивацію досягнення успіху в навчальній діяльності (показник (p_3)) визначали за допомогою методики Т. Елерса “Мотивація досягнення успіху” [7]. За результатами опитування виявлено: 23,7% опитаних із загальної кількості вибірки виявили високий рівень мотивації до успіху (21–32 бали); 27,6% респондентів – середній рівень (11–20 балів); 48,7% респондентів – низький рівень (0–10 балів). Наведемо характеристику рівнів мотивації досягнення успіху у навчальній діяльності:

Високий рівень – характеризує виражену спрямованість особистості на досягнення успіху; високорозвинені вміння ставити перед собою виражені, помірковані навчальні цілі.

Середній рівень – характеризує помірну спрямованість особистості на досягнення успіху; вміння формулювати навчальні цілі; несхильність до будь-якого ризику; середній рівень інтернальності у сфері досягнень.

Низький рівень – характеризує спрямованість особистості на уникнення невдач у процесі засвоєння знань; нездатність до самостійного формулювання навчальних цілей; схильність до ризику; відсутність інтересу до зворотного зв'язку у процесі засвоєння знань; низький рівень інтернальності у сфері досягнень.

Дослідження рівнів прояву показників **операційно-діяльнісного критерію** оцінки сформованості економічних знань вивчали за допомогою методик:

1. Регулярність у навчальній діяльності (показник (c_1)) визначали за допомогою опитувальника, розробленого автором. Як відомо, регулярність та систематичність у навчальній діяльності забезпечують успішність засвоєння навчального матеріалу, що позитивно впливає на формування знань. Опитувальник містить 14 питань-тверджень, відповіді на які оцінювалися за шкалою: “так” – 2 бали; “рідко” – 1 бал; “ні” – 0 балів. За загальною сумою балів було визначено такі рівні регулярності у навчальній діяльності з вивчення економічних дисциплін: 20 – 28 балів – високий рівень; 13 – 19 балів – середній рівень; 0 – 12 балів – низький рівень. Регулярність у навчальній діяльності характеризувала систематичність роботи студентів на практичних, семінарських заняттях з економічних

дисциплін; підготовленість до контрольних робіт, іспитів; систематичне виконання завдань до самостійної роботи. За аналізом результатів опитування були отримані такі дані: із 242 респондентів 36,4% осіб виявили високі показники регулярності у навчальній діяльності (20 – 28 балів); 23,4% осіб – середні показники (13 – 19 балів); 40,2% осіб – низькі показники (менше 13 балів). Наведемо характеристику рівнів регулярності студентів у навчальній діяльності:

Високий рівень – характеризує студентів, які мають високі показники навчальної успішності з економічних дисциплін, яким притаманні висока самоорганізація, самостійність, самодисципліна, систематичність у навчальній діяльності, ділова спрямованість, автономність в роботі.

Середній рівень – характеризує студентів з помірним проявом самодисципліни, організованості, самостійності, регулярності та систематичності у вивченні навчального матеріалу з економічних дисциплін; наявність “ривків” та “спадів” у навчальній діяльності.

Низький рівень – характеризує студентів, яким притаманні хаотичність, недисциплінованість, несистематичність у навчанні; невміння зосередитися на виконанні завдання, відволікання на заняттях; несвоєчасність виконання завдань та недбалість в оформленні письмових робіт.

2. Організованість у навчальній діяльності (показник c_2) визначали за допомогою опитувальника “Чи організована Ви людина?” [8, с. 35–40]. За результатами опитування виявлено: із 242 респондентів 16,7% осіб виявили високий рівень організованості у навчальній діяльності; 28,7% осіб – середній рівень; 54,6% осіб – низький рівень. Аналіз отриманих даних вказує на те, що для студентів з високими показниками навчальної успішності з економічних дисциплін (21,6% осіб із загальної вибірки) притаманні високі та середні рівні організованості у навчальній діяльності. Водночас студенти з низькою результативністю у засвоєнні економічних знань (27,5% осіб із загальної вибірки) виявили низький рівень організованості у навчальній діяльності.

Високий рівень – характеризує високорозвинені вміння навчальної самоорганізації студентів; вміння планувати, ефективно управляти своїм часом та раціонально використовувати його для досягнення поставлених цілей.

Середній рівень – характеризує здатність студентів до навчальної самоорганізації; достатні вміння планувати; процес управління часом у студентів під контролем, однак під впливом обставин можуть недбало поставитися до свого часу або неточно розрахувати його для реалізації тих чи інших планів.

Низький рівень – характеризує нездатність студентів до навчальної самоорганізації, ефективного управління своїм часом та раціонально використовувати його для досягнення поставлених цілей.

3. Темп засвоєння знань та умінь у процесі вивчення економічних дисциплін (показник c_3) визначали за допомогою методики І. Підласого “Темп засвоєння знань, умінь” [6, с. 423]. Дана методика призначена для діагностування одного із складників процесуального компонента навчально-пізнавальної діяльності студентів – темпу засвоєння знань, що характеризує швидкість, точність та своєчасність виконання завдань; ступінь узгодженості орієнтувальних, виконавчих та контрольних дій у процесі оволодіння певними знаннями; використання раціональних способів та прийомів під час виконання завдань. Щоб перевести отримані кількісні значення (у %) коефіцієнтів темпу засвоєння знань та умінь студентів в однорідні кількісні значення даного показника (c_3), нами була використана методика В. Семиченко [9, с. 40–51], за допомогою якої виокремлено три рівні темпу засвоєння знань та умінь у процесі вивчення економічних дисциплін.

Високий рівень – характеризує швидкий темп роботи; глибоку зосередженість на виконанні завдання; швидке структурування, осмислення навчального матеріалу та співвіднесення його з відомими фактами.

Середній рівень – свідчить про помірний темп виконання завдання, часткову неузгодженість дій студента у процесі засвоєння знань. Це проявляється у порушеннях послідовності етапів процесу діяльності при виконання завдання.

Низький рівень – свідчить про повільний темп виконання завдання, неузгодженість орієнтувальних, виконавчих та контрольних дій студента у процесі засвоєння знань; наявність “ривків” та “спадів” під час роботи, що призводить до хаотичності та неузгодженості дій і рухів під час виконання завдань. Щоб визначити доцільність обраних показників операційно-діяльнісного критерію “ c_1 – регулярність у навчальній діяльності”, “ c_2 – організованість у навчальній діяльності”, “ c_3 – темп засвоєння знань та вмій у процесі вивчення економічних дисциплін” та їх вплив на успішність у засвоєнні економічних знань, був проведений кореляційний аналіз методом рангової кореляції.

Емпіричні значення коефіцієнтів рангової кореляції Спірмена ($r_{s \text{ емп.}}$) вказують на статистично значущий зв'язок між показниками навчальної успішності студентів та показниками (c_1) – “регулярність у навчальній діяльності” ($r_s = 0,812$), (c_2) – “організованість у навчальній діяльності” ($r_s = 0,532$), (c_3) – “збалансованість орієнтувальних, виконавчих, контрольних дій у процесі засвоєння економічних дисциплін” ($r_s = 0,634$). Дослідження рівнів прояву показників **когнітивно-рівневого критерію** засвоєння економічних знань майбутніх інженерів-педагогів вивчали за допомогою методики, розробленої В. Беспалько [1, 29–35].

1. Показник (k_1) – “засвоєння економічних знань на репродуктивному рівні” характеризує виконавський, відтворювальний, наслідувальний, алгоритмічний тип засвоєння, за якого студенти копіюють запропоновані їм зразки дій; запам'ятовують основні терміни та поняття з дисциплін економічного циклу та їх тлумачення.

2. Показник (k_2) – “засвоєння економічних знань на реконструктивному рівні” характеризує пошуковий, евристичний тип засвоєння знань; застосування відомих знань, прийомів дій в нових ситуаціях; уміння студентів застосовувати знання для вирішення практичних ситуацій, задач.

3. Показник (k_3) – “засвоєння економічних знань на творчому рівні” характеризує формування знань-трансформацій; продуктивний, креативний тип засвоєння знань; виконання завдань творчого характеру формує у студентів здатність до науково-пізнавальної, самостійної та ініціативної практичної діяльності з оволодіння економічними знаннями, які обумовлюють уміння пропонувати, класифікувати, моделювати тощо.

Дослідження рівнів прояву показників **оцінно-рефлексивного критерію** сформованості економічних знань здійснювали за допомогою методик:

1. Показник (f_1) – “здатність до самостійно-оцінної діяльності у засвоєнні економічних знань” визначали за допомогою методики, розробленої автором. Здатність до самостійно-оцінної діяльності у засвоєнні знань визначається як інтегральна властивість особистості, яка характеризує здатність до раціонального планування, прогнозування, оцінювання та усвідомлення власних дій у навчальній діяльності. За результатами опитування виявлено: із 242 респондентів 19,2% осіб виявили високий рівень здатності до самостійно-оцінної діяльності у засвоєнні економічних знань; 29,7% осіб виявили середній рівень; 51,1% осіб – низький рівень. Наведемо характеристику рівнів здатності до самостійно-оцінної діяльності у засвоєнні економічних знань.

Високий рівень – характеризується здатністю критично аналізувати процес та результати самостійної навчально-пізнавальної діяльності; уміннями планувати, формулювати навчальні цілі.

Середній рівень – характеризує достатні уміння студента аналізувати процес та результати самостійної навчально-пізнавальної діяльності; уміння виділяти особистісно значущі цілі у поточній діяльності; самостійне планування та прогнозування власної діяльності проявляються рідко.

Низький рівень – характеризує нездатність студента критично аналізувати процес та результати самостійної навчально-пізнавальної діяльності, планувати, формулювати

навчальні цілі; нездатність окреслювати завдання власної діяльності з погляду їхньої значущості для особистості (збіг мотивів і цілей).

2. Показник (f_2) – “самоконтроль у процесі вивчення економічних дисциплін” визначали за допомогою опитувальника Л. Журавської “Самоконтроль у навчанні” [2, 41–55]. За результатами опитування із 242 респондентів виявили: 21,5% осіб – високий рівень самоконтролю у процесі вивчення економічних дисциплін; 23,3% – середній рівень; 55,2% – низький рівень. Подано характеристику рівнів самоконтролю студентів у процесі вивчення економічних дисциплін.

Високий рівень – характеризує високорозвинені уміння студента постійно концентрувати увагу на правильності виконання завдань та виважено приймати рішення в ході виконання завдань.

Середній рівень – характеризує достатні уміння студента до самоуправління, оцінювання, регулювання, коригування власної навчальної діяльності; здатність до самоперевірки після закінчення роботи.

Низький рівень – характеризує нездатність студента концентрувати увагу на правильності виконання завдань та виважено приймати рішення в ході їх виконання; нездатність до постійної самоперевірки як у процесі виконання завдань, так і після закінчення роботи.

3. Показник (f_3) – “рефлексивність у навчальній діяльності з оволодіння економічними знаннями” визначали за допомогою методики А. Карпова “Рівень розвитку рефлексивності” [4, с. 21–30]. Рефлексивність у навчанні – це інтегральна властивість особистості, яка забезпечує оцінку, аналіз відповідності змісту власної навчально-пізнавальної діяльності поставленим завданням; аналіз ефективності методів, способів, прийомів виконання завдань, їх якості, кількості, наявності помилок [3, с. 22–33].

Високий рівень – характеризує вміння студента об’єктивно усвідомлювати, оцінювати власні досягнення та недоліки у навчальній діяльності з вивчення економічних дисциплін; брати на себе повну відповідальність за свої дії.

Середній рівень – студент не завжди усвідомлює та оцінює власні досягнення, недоліки у навчальній діяльності з вивчення економічних дисциплін; проявляє схильність до самоаналізу в минулих навчальних ситуаціях.

Низький рівень – студент рідко усвідомлює та оцінює власні досягнення, недоліки у навчальній діяльності з вивчення економічних дисциплін; рідко проявляє схильність до самоаналізу в поточних, минулих навчальних ситуаціях.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Студенти з високими показниками навчальної успішності з економічних дисциплін мають високі прояви всіх показників оцінно-рефлексивного критерію (здатності до самостійно-оцінної діяльності, самоконтролю та рефлексивності у засвоєнні економічних знань), що суттєво впливає на успішність формування економічних знань у майбутніх інженерів-педагогів.

Отже, констатувальний експеримент з дослідження стану сформованості економічних знань майбутніх інженерів-педагогів вищих технічних навчальних закладів показав:

по-перше, доцільність обраних критеріїв та показників для оцінки сформованості економічних знань студентів підтвердив кореляційний аналіз за методом Спірмена;

по-друге, виявив, що значна більшість респондентів мають низькі та середні рівні сформованості знань за виокремленими критеріями (39,2% осіб виявили низький рівень мотивації до вивчення економічних дисциплін; 40,2% осіб виявили низький рівень регулярності у навчальній діяльності з оволодіння економічними знаннями; 64,7% респондентів 2-го курсу навчання та 44,6% студентів 3-го курсу виявили низькі коефіцієнти засвоєння економічних знань на творчому рівні, водночас 72,5% респондентів 2-го курсу навчання та 66,2% студентів 3-го курсу виявили високі коефіцієнти засвоєння економічних знань на репродуктивному рівні; 55,2% респондентів виявили низький рівень самоконтролю у процесі вивчення економічних дисциплін).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Беспалько В. П. Опыт разработки и использования критериев качества усвоения знаний / В. П. Беспалько // Сов. педагогика. – 1968. – № 4. – С. 52–69.
2. Журавська Л. Н. Соціально-психологічний тренінг: розвиток якостей особистості працівників сфери туризму: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Лариса Миколаївна Журавська. – К.: Видавничий Дім “Слово”, 2006. – 312 с.
3. Карпов А. В. Рефлексивность как психическое свойство и методика ее диагностики / А. В. Карпов // Психологический Журнал. – 2003. – Т. 24. – № 5. – С. 45–57.
4. Карпова Г. А. Функции инженера-педагога как источник формирования содержания его подготовки // Содержание подготовки инженеров-педагогов: Сб. науч. тр. / Свердловский инженерно-педагогический институт. – Свердловск, 1987. – С. 47–55.
5. Маркова А. К. Формирование мотивации учения: [кн. для учителя] / А. К. Маркова, Т. А. Матис, А. Б. Орлов. – М.: Просвещение, 1990. – 192 с.
6. Подласый И. П. Педагогика: учеб. для студ. высш. учеб. заведений. / Иван Петрович Подласый. – М.: Просвещение, 1996. – 432 с.
7. Практикум по экспериментальной и прикладной психологии / Под ред. А. А. Крылова. – Ленинград.: Изд-во ЛГУ, 1990. – 278 с.
8. Психологія та педагогіка: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Л. В. Музичко, А. В. Тімакова, Л. В. Корват та ін.; за ред. Л. В. Музичко. – К.: КНЕУ, 2008. – 304 с.
9. Семиченко В. А. Опыт системно-структурного моделирования сложных объектов в психолого-педагогических исследованиях / В. А. Семиченко // Проблемы сучасної педагогічної освіти: зб. наук. статей. Сер.: Педагогіка і психологія. – К.: Пед. преса, 2003. – Вип. 5. – С. 253–266.

Панасюк Н.Л.

ИССЛЕДОВАНИЕ УРОВНЕЙ ПРОЯВЛЕНИЯ КРИТЕРИЕВ, ПОКАЗАТЕЛИ И УРОВНИ СФОРМИРОВАННОСТИ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ЗНАНИЙ СТУДЕНТОВ ВЫСШИХ ТЕХНИЧЕСКИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

Статья посвящена исследованию проявления критериев, показателей и уровней сформированности мотивационной сферы студентов в усвоении экономических знаний.

Ключевые слова: критерий, показатель, уровень сформированности.

Panasjuk N.L.

INVESTIGATION LEVELS OF REVEALING CRITERIA, INDICATORS AND LEVELS OF ECONOMIC KNOWLEDGE OF STUDENTS IN HIGHER TECHNICAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS

The article investigates the manifestation of criteria, indicators and levels of formation of the motivational sphere of students in mastering economics.

Key words: criterion, index, level of development.

УДК53(076)

Пустовий О.М., Шепета О.М., Шморгун А.В.

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ПРАКТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЗАНЯТЬ З ФІЗИКИ ЗІ СТУДЕНТАМИ ПЕДАГОГІЧНИХ НЗ

У даній статті йдеться про розвиток практичного мислення при вивченні фізики студентами педагогічних ВНЗ, що дозволяє формувати у студентів професійні знання та навички. Це може бути досягнуто в процесі самостійної роботи з додатковою літературою, на консультаціях, під час розв'язування всіх типів прикладних задач. Включення до курсу загальної фізики елементів сучасних досягнень науки та техніки,